

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“
direktoriaus 2023 m. sausio 2 d.
įsakymu Nr. V-8

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PUŠYNĖLIS“ KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“ (toliau – Ugdymo įstaiga) Krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato krizių valdymo Vilniaus lopšelyje-darželyje „Pušynėlis“ Krizių valdymo komandos (toliau – Krizių valdymo komanda) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Vilniaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“ vaiko gerovės komisija (toliau – VGK).
2. Krizių valdymo tikslas:
 - 2.1. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą;
 - 2.2. užtikrinti, kad ugdymo procesas ugdymo įstaigoje kuo greičiau grįžtų prie įprastos tvarkos.
3. Krizių valdymo ugdymo įstaigoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra Krizių valdymo komanda, kuri bendradarbiauja su VGK, su pasirinktu psichologinės pagalbos teikėju (PPT) ar kt.), Savivaldybės administracija, o prireikus ir kitomis švietimo ir sveikatos sistemos įstaigomis.
4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;
 - 4.2. **krizė Ugdymo įstaigoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę Ugdymo įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas Ugdymo įstaigoje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;
 - 4.3. **krizės valdymas Ugdymo įstaigoje** – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka Krizių valdymo komanda pasitelkus VGK, esant būtinybei psichologinės pagalbos teikėją (PPT ar kt.) ir Savivaldybės administraciją, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti Ugdymo įstaigos bendruomenei veiksmingą pagalbą;
 - 4.4. **krizių valdymo komanda Ugdymo įstaigoje** – nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų ar auklėtojų atstovai, turintys krizės valdymui reikiamų gebėjimų;
 - 4.5. **krizės valdymo koordinatorius** – paskirtas Ugdymo įstaigos krizių komandos vadovas arba jo deleguotas žmogus, kuris koordinuoja krizės valdymą Ugdymo įstaigoje ir bendradarbiauja su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, o prireikus ir su psichologinės pagalbos teikėju įstaigos koordinatoriais. Ugdymo įstaigos koordinatoriumi turi būti skiriamas asmuo, turintis tinkamą kvalifikaciją krizinei situacijai įvertinti ir koordinuoti;
 - 4.6. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;
 - 4.7. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka Ugdymo įstaigos administracija kartu su Ugdymo įstaigos psichologu ir socialiniu pedagogu siekdami suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą Ugdymo įstaigoje organizuoja **Krizių valdymo komanda**:
 - 5.1. Krizių valdymo komandos sudėtį tvirtina Ugdymo įstaigos vadovas. Komandą sudaro 5–7 nariai. Komandos vadovas yra Ugdymo įstaigos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų – jo pavaduotojas (toliau – Komandos vadovas). Krizių valdymo komandą sudaro: Ugdymo įstaigos komandos vadovas, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą.
 - 5.2. Krizių valdymo komandos paskirtis krizės metu: įveikti krizės sukeltas problemas, užtikrinti bendruomenei veiksmingos pagalbos teikimą, atkurti įprastą veiklą ugdymo įstaigoje;
 - 5.3. Krizių valdymo komandos funkcijos krizės metu:
 - 5.3.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes;
 - 5.3.2. bendradarbiaujant su VGK nustatyti Krizių valdymo komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirstyti funkcijomis, parengti preliminarų krizės valdymo ugdymo įstaigoje planą ir kt.;
 - 5.3.3. informuoti ugdymo įstaigos steigėją ir psichologinės pagalbos teikėją (-us) apie krizinę situaciją, o prireikus kreiptis į psichologinės pagalbos teikėją (-us) dėl pagalbos;
 - 5.3.4. su psichologinės pagalbos teikėju (jei yra pasitelktas) peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertinti Ugdymo įstaigos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus;
 - 5.3.5. parengtą krizės valdymo Ugdymo įstaigoje planą ne vėliau kaip per 12 valandų nuo krizės identifikavimo pateikti Savivaldybės krizės valdymo koordinatoriui;
 - 5.4. Krizių valdymo komanda, Savivaldybės administracijos bei psichologinę pagalbą teikiančios įstaigos (jei į ją buvo kreiptasi) koordinatoriai nuolat stebi, renka informaciją, vertina krizės valdymo procesą, prireikus koreguoja krizės valdymo ugdymo įstaigos veiksmų planą (1 priedas);
 - 5.5. Krizių valdymo komanda, įgyvendinus krizės valdymo Ugdymo įstaigos numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:
 - 5.5.1. aptaria krizės įveiką;
 - 5.5.2. sustabdo krizės valdymo Ugdymo įstaigoje aktyvius veiksmus;
 - 5.5.3. per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Ugdymo įstaigą kuruojantį skyrių apie krizės įveiką ir rezultatus;
 - 5.5.4. užpildo krizės valdymo Ugdymo įstaigoje ataskaitą ir ją pateikia Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Ugdymo įstaigą kuruojančiam skyriui (2 priedas);
 - 5.5.5. baigus aktyvius veiksmus 1–2 mėnesius tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje.
 - 5.6. Krizės paveiktos aukos ir jų artimieji informuojami apie psichologinės pagalbos galimybes, motyvuojami ir nukreipiami pagalbai;
 - 5.7. Krizių valdymo komanda kartu su VGK numato krizių prevencijos renginių organizavimą Ugdymo įstaigos bendruomenėje;
 - 5.8. Ugdymo įstaigos Krizių valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų mokyklos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų/globėjų) krizių valdymo žinių atnaujinimą.

III SKYRIUS

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

6. Bet kuris Ugdymo įstaigos darbuotojas, sužinojęs apie ugdytinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti Ugdymo įstaigos psichologą arba jo nesant Ugdymo įstaigos socialinį pedagogą. Nesant šių specialistų Ugdymo įstaigoje, informuojamas Krizių valdymo komandos vadovas arba VGK pirmininkas.
7. Krizių valdymo komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku.
8. Kai įtariama, kad ugdytinis ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais. Prireikus informuojamas Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrius ir derinami veiksmai vaiko saugumui užtikrinti.
9. Esant savižudybės krizei, tęstinę pagalbą teikia psichikos sveikatos specialistai.
10. Apie kitų įstaigos bendruomenės narių informavimą po ugdytinio savižudybės krizės ir jo įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia įstaigos Krizių valdymo komanda kartu su ugdytiniu ir jo tėvais/globėjais.
11. Ugdytinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos ugdytiniui, esančiam savižudybės krizėje, įstaigos Krizių valdymo komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrių.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Ugdymo įstaigai teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.
 13. Skundų nagrinėjimo tvarka:
 - 13.1. skundai teikiami Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui arba Savivaldybės krizės valdymo komandai;
 - 13.2. gavus skundą per 3 darbo dienas sudaroma komisija skundui nagrinėti;
 - 13.3. skundai nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka.
-

**VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PUŠYNĖLIS“
KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS**

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Pušynėlis“ bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę įstaigoje, nedelsdamas informuoja Krizių valdymo komandos pirmininką direktorę Audronę Lenkauskienę. Jai nesant, jos įgaliotą atstovą: direktoriaus pavaduotoją ugdymui Ireną Peciukonienę.
2. Krizių valdymo komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:
 - 4.1. Audronė Lenkauskienė, tel. nr. 852751891 - komandos vadovas;
 - 4.2. Aelita Miga - narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą;
 - 4.3. Irena Peciukonienė - narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą;
 - 4.4. Vaida Vilienė - narys, atsakingas už komunikaciją;
 - 4.5. Jadvyga Makarevičienė – narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą.
3. Krizių valdymo komandos vadovas susisiečia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko).
4. Krizių valdymo komandos vadovas nedelsdamas sušaukia komandos ir vaiko gerovės komisijos posėdį. Posėdžio metu, priklausomai nuo konkrečios situacijos, priimami sprendimai dėl numatomų veiksmų:
 - 4.1. įvertinama, kurie įstaigos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti įvykusios krizės metu;
 - 4.2. aptaria poreikį kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas;
 - 4.3. nustato Ugdymo įstaigos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ją organizuoja;
 - 4.4. sutaria dėl informacijos apie krizę Ugdymo įstaigos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai parengimo ir pateikimo:
 - 4.4.1. pateikia informaciją įstaigai apie įvykį (elektroninis dienynas, SMS žinutės, elektroninis paštas, skambučiai tėvams);
 - 4.4.2. rengiant pranešimus Ugdymo įstaigos bendruomenei pateikia tik patvirtintus faktus ir informuoja apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai;
 - 4.4.3. pranešimus, interviu ir komentarus apie krizinę situaciją Ugdymo įstaigos teikia žiniasklaidai suderinus su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ugdymo įstaigą kuruojančiu skyriumi bei Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi;
 - 4.5. bendruomenės narių individualiai ir/ar grupėmis konsultavimas;
 - 4.3. pokalbių su ugdytiniais rengimas ir organizavimas.
5. Apie krizę informuojama Ugdymo įstaigos bendruomenė, kiti suinteresuoti asmenys, institucijos.
6. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba; kitiems įstaigos bendruomenės nariams skelbiama informacija apie pagalbos galimybes.
7. Reguliariai aptariama krizės valdymo veiksmų eiga, veiksmingumas, prireikus keičiamas, koreguojamas krizės valdymo veiksmų planas.

KRIZĖS VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ATASKAITA

Ugdymo įstaiga:

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis:

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?):

Kada ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo apie įvykį:

Pagalbos teikėjai:

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:

PPT koordinatorius (parašas)

Krizių valdymo komandos koordinatorius (parašas)